|| ଶ୍ରୀ ହନୁମତେ ନମଃ ||

ଶ୍ରୀ ହନୁମାନ ଚାଳିଶା ଓଡ଼ିଆ ଅର୍ଥ

ପାଠ: ଗୀତା ପ୍ରେସ, ଗୋରଖପୁର · ଅର୍ଥ: hanumanchalisapdf.in

|| ଦୋହା ||

ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଚରନ ସରୋଜ ରଜ ନିଜ ମନୁ ମୁକୁରୁ ସୁଧାରି |
ବରନଉଁ ରଘୁବର ବିମଲ ଜସୁ ଜୋ ଦାୟକୁ ଫଲ ଚାରି ||

ଅର୍ଥ: ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ଚରଣକମଳର ଧୂଳିରେ ମୁଁ ମୋ ମନର ଆଇନାକୁ ସଫା କରେ | ତା'ପରେ ଶ୍ରୀରଘୁବରଙ୍କ (ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ) ନିର୍ମଳ ଯଶ ଗାଏ | ସେହି ଯଶ ଧର୍ମ, ଅର୍ଥ, କାମ, ମୋକ୍ଷ, ଏହି ଚାରି ଫଳ ଦିଏ |

ବୁଦ୍ଧିହୀନ ତନୁ ଜାନିକେ, ସୁମିରୌ ପବନ-କୁମାର |
ବଲ ବୁଧି ବିଦ୍ୟା ଦେହୁ ମୋହିଁ, ହରହୁ କଲେସ ବିକାର ||

ଅର୍ଥ: ନିଜକୁ ବୁଦ୍ଧିହୀନ ଜାଣି ମୁଁ ପବନପୁତ୍ର ହନୁମାନଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରେ | ହେ ହନୁମାନ, ମୋତେ ବଳ, ବୁଦ୍ଧି ଆଉ ବିଦ୍ୟା ଦିଅ, ଆଉ ମୋର ଦୁଃଖ (କଲେସ) ଓ ମନର ଦୋଷ (ବିକାର) ଦୂର କର |

|| ଚୌପାଈ ||

1 ଜୟ ହନୁମାନ ଜ୍ଞାନ ଗୁନ ସାଗର |
ଜୟ କପୀସ ତିହୁଁ ଲୋକ ଉଜାଗର ||

ଅର୍ଥ: ହେ ହନୁମାନ, ତୁମର ଜୟ ହେଉ | ତୁମେ ଜ୍ଞାନ ଓ ଗୁଣର ସାଗର | ହେ ବାନରଙ୍କ ରାଜା (କପୀସ), ତୁମର ଜୟ ହେଉ | ତିନି ଲୋକରେ ତୁମ ଯଶ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ରହିଛି |

2 ରାମ ଦୂତ ଅତୁଲିତ ବଲ ଧାମା |
ଅଞ୍ଜନି-ପୁତ୍ର ପବନସୁତ ନାମା ||

ଅର୍ଥ: ତୁମେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଦୂତ, ତୁମ ବଳର କୌଣସି ତୁଳନା ନାହିଁ | ଲୋକେ ତୁମକୁ ଅଞ୍ଜନୀପୁତ୍ର (ଅଞ୍ଜନି-ପୁତ୍ର) ଓ ପବନପୁତ୍ର (ପବନସୁତ) ନାମରେ ଜାଣନ୍ତି |

3 ମହାବୀର ବିକ୍ରମ ବଜରଙ୍ଗୀ |
କୁମତି ନିବାର ସୁମତି କେ ସଙ୍ଗୀ ||

ଅର୍ଥ: ହେ ମହାବୀର, ତୁମେ ବଡ଼ ପରାକ୍ରମୀ, ତୁମ ଦେହ ବଜ୍ର ପରି ଟାଣ | ତୁମେ କୁବୁଦ୍ଧି (କୁମତି) ଦୂର କର, ଆଉ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସୁବୁଦ୍ଧି (ସୁମତି) ଅଛି, ତୁମେ ସେମାନଙ୍କ ସାଥୀ |

4 କଞ୍ଚନ ବରନ ବିରାଜ ସୁବେସା |
କାନନ କୁଣ୍ଡଲ କୁଞ୍ଚିତ କେସା ||

ଅର୍ଥ: ତୁମ ଦେହର ରଙ୍ଗ ସୁନା ପରି, ସୁନ୍ଦର ବେଶରେ ତୁମେ ଶୋଭା ପାଅ | କାନରେ କୁଣ୍ଡଳ, ମୁଣ୍ଡରେ କୁଞ୍ଚୁକୁଞ୍ଚିଆ ବାଳ |

5 ହାଥ ବଜ୍ର ଔର ଧ୍ୱଜା ବିରାଜୈ |
କାଁଧେ ମୂଁଜ ଜନେଉ ସାଜୈ ||

ଅର୍ଥ: ତୁମ ହାତରେ ବଜ୍ର ଓ ଧ୍ୱଜା ଶୋଭା ପାଏ, କାନ୍ଧରେ ମୁଞ୍ଜ (ମୂଁଜ) ଘାସର ପଇତା |

6 ସଙ୍କର ସୁବନ କେସରୀନନ୍ଦନ |
ତେଜ ପ୍ରତାପ ମହା ଜଗ ବନ୍ଦନ ||

ଅର୍ଥ: ତୁମେ ଶିବଙ୍କ ଅଂଶ, କେଶରୀଙ୍କ ପୁଅ | ତୁମ ତେଜ ଓ ପ୍ରତାପ ବିରାଟ, ସାରା ଜଗତ ତୁମକୁ ପ୍ରଣାମ କରେ |

7 ବିଦ୍ୟାବାନ ଗୁନୀ ଅତି ଚାତୁର |
ରାମ କାଜ କରିବେ କୋ ଆତୁର ||

ଅର୍ଥ: ତୁମେ ବିଦ୍ୱାନ, ଗୁଣୀ ଓ ଖୁବ୍ ବୁଦ୍ଧିମାନ, ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ କାମ କରିବାକୁ ସବୁବେଳେ ଆଗ୍ରହୀ |

8 ପ୍ରଭୁ ଚରିତ୍ର ସୁନିବେ କୋ ରସିୟା |
ରାମ ଲଷନ ସୀତା ମନ ବସିୟା ||

ଅର୍ଥ: ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ତୁମେ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଅ (ରସିୟା)| ଶ୍ରୀରାମ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଓ ମା' ସୀତା ତୁମ ମନରେ ବାସ କରନ୍ତି |

9 ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୂପ ଧରି ସିୟହିଁ ଦିଖାବା |
ବିକଟ ରୂପ ଧରି ଲଙ୍କ ଜରାବା ||

ଅର୍ଥ: ଛୋଟ (ସୂକ୍ଷ୍ମ) ରୂପ ଧରି ତୁମେ ମା' ସୀତାଙ୍କୁ ଦେଖା ଦେଲ, ଆଉ ଭୟଙ୍କର (ବିକଟ) ରୂପ ଧରି ଲଙ୍କା ପୋଡ଼ିଦେଲ |

10 ଭୀମ ରୂପ ଧରି ଅସୁର ସଁହାରେ |
ରାମଚନ୍ଦ୍ର କେ କାଜ ସଁବାରେ ||

ଅର୍ଥ: ବିଶାଳ (ଭୀମ) ରୂପ ଧରି ତୁମେ ଅସୁରମାନଙ୍କୁ ସଂହାର କଲ, ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କାମ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ସାରିଲ |

11 ଲାୟ ସଜୀବନ ଲଖନ ଜିୟାୟେ |
ଶ୍ରୀରଘୁବୀର ହରଷି ଉର ଲାୟେ ||

ଅର୍ଥ: ସଞ୍ଜୀବନୀ ଆଣି ତୁମେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇଲ | ତାହା ଦେଖି ଖୁସି ହୋଇ ଶ୍ରୀରଘୁବୀର (ଶ୍ରୀରାମ) ତୁମକୁ କୁଣ୍ଢାଇ ଧରିଲେ |

12 ରଘୁପତି କୀନ୍ହୀ ବହୁତ ବଡ଼ାଈ |
ତୁମ ମମ ପ୍ରିୟ ଭରତହି ସମ ଭାଈ ||

ଅର୍ଥ: ଶ୍ରୀରଘୁପତି (ଶ୍ରୀରାମ) ତୁମର ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ଓ କହିଲେ: ତୁମେ ମୋର ଭରତ ପରି ପ୍ରିୟ ଭାଇ |

13 ସହସ ବଦନ ତୁମ୍ହରୋ ଜସ ଗାର୍ବେ |
ଅସ କହି ଶ୍ରୀପତି କଣ୍ଠ ଲଗାର୍ବେ ||

ଅର୍ଥ: "ହଜାରେ ମୁହଁର ଶେଷନାଗ ତୁମ ଯଶ ଗାଆନ୍ତି", ଏହା କହି ଶ୍ରୀପତି (ଶ୍ରୀରାମ) ତୁମକୁ କୁଣ୍ଢାଇ ଧରନ୍ତି |

14 ସନକାଦିକ ବ୍ରହ୍ମାଦି ମୁନୀସା |
ନାରଦ ସାରଦ ସହିତ ଅହୀସା ||

ଅର୍ଥ: ସନକ ଆଦି ଋଷି, ବ୍ରହ୍ମା ଆଦି ଦେବତା, ବଡ଼ ବଡ଼ ମୁନି, ନାରଦ, ସରସ୍ୱତୀ ଓ ଶେଷନାଗ ବି ତୁମ ଯଶ ଗାଆନ୍ତି |

15 ଜମ କୁବେର ଦିଗପାଲ ଜହାଁ ତେ |
କବି କୋବିଦ କହି ସକେ କହାଁ ତେ ||

ଅର୍ଥ: ଯମ, କୁବେର ଓ ଦିକପାଳ (ଦଶ ଦିଗର ରକ୍ଷକ) ତୁମ ଯଶ ଗାଆନ୍ତି | ତେବେ କବି ଓ ପଣ୍ଡିତ କେମିତି ତାହା ପୂରା କହିପାରିବେ?

16 ତୁମ ଉପକାର ସୁଗ୍ରୀବହିଁ କୀନ୍ହା |
ରାମ ମିଲାୟ ରାଜ ପଦ ଦୀନ୍ହା ||
ଅର୍ଥ: ତୁମେ ସୁଗ୍ରୀବଙ୍କ ବଡ଼ ଉପକାର କଲ: ତାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ସହ ଭେଟାଇ ରାଜପଦ ଦିଆଇଲ |

17 ତୁମ୍ହରୋ ମନ୍ତ୍ର ବିଭୀଷନ ମାନା |
ଲଙ୍କେସ୍ୱର ଭଏ ସବ ଜଗ ଜାନା ||
ଅର୍ଥ: ବିଭୀଷଣ ତୁମ ପରାମର୍ଶ (ମନ୍ତ୍ର) ମାନି ଲଙ୍କାର ରାଜା ହେଲେ, ସାରା ଜଗତ ଏ କଥା ଜାଣେ |

18 ଜୁଗ ସହସ୍ର ଜୋଜନ ପର ଭାନୂ |
ଲୀଲ୍ୟୋ ତାହି ମଧୁର ଫଲ ଜାନୂ ||
ଅର୍ଥ: ସୂର୍ଯ୍ୟ ଏତେ ଦୂରରେ (ଜୁଗ ସହସ୍ର ଜୋଜନ), ତଥାପି ମିଠା ଫଳ ଭାବି ତୁମେ ତାକୁ ଗିଳିଦେଲ |

19 ପ୍ରଭୁ ମୁଦ୍ରିକା ମେଲି ମୁଖ ମାହୀଁ |
ଜଲଧି ଲାଁଘି ଗୟେ ଅଚରଜ ନାହୀଁ ||
ଅର୍ଥ: ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ମୁଦି ମୁହଁରେ ରଖି ତୁମେ ସମୁଦ୍ର ଡେଇଁଗଲ, ଏଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କିଛି ନାହିଁ |

20 ଦୁର୍ଗମ କାଜ ଜଗତ କେ ଜେତେ |
ସୁଗମ ଅନୁଗ୍ରହ ତୁମ୍ହରେ ତେତେ ||
ଅର୍ଥ: ଜଗତରେ ଯେତେ କଠିନ କାମ ଅଛି, ତୁମ କୃପାରେ ସବୁ ସହଜ ହୋଇଯାଏ |

21 ରାମ ଦୁଆରେ ତୁମ ରଖବାରେ |
ହୋତ ନ ଆଜ୍ଞା ବିନୁ ପୈସାରେ ||
ଅର୍ଥ: ତୁମେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଦୁଆରର ଜଗୁଆଳି | ତୁମ ଅନୁମତି ବିନା ସେଠାକୁ କେହି ପଶିପାରେ ନାହିଁ |

22 ସବ ସୁଖ ଲହୈ ତୁମ୍ହାରୀ ସରନା |
ତୁମ ରଚ୍ଛକ କାହୂ କୋ ଡର ନା ||
ଅର୍ଥ: ଯେଉଁମାନେ ତୁମ ଶରଣକୁ ଆସନ୍ତି, ସେମାନେ ସବୁ ସୁଖ ପାଆନ୍ତି | ତୁମେ ରକ୍ଷକ ଥିଲେ କାହାକୁ ଡରିବାର କିଛି ନାହିଁ |

23 ଆପନ ତେଜ ସମ୍ହାରୋ ଆପୈ |
ତୀନୋଁ ଲୋକ ହାଁକ ତେଁ କାଁପୈ ||
ଅର୍ଥ: ନିଜ ତେଜ (ଶକ୍ତି) ତୁମେ ନିଜେ ହିଁ ସମ୍ଭାଳିପାର | ତୁମ ଗର୍ଜନରେ (ହାଁକ) ତିନି ଲୋକ ଥରିଉଠେ |

24 ଭୂତ ପିସାଚ ନିକଟ ନହିଁ ଆବୈ |
ମହାବୀର ଜବ ନାମ ସୁନାବୈ ||
ଅର୍ଥ: ଯେତେବେଳେ ମହାବୀର ହନୁମାନଙ୍କ ନାମ ନିଆଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଭୂତ-ପିଶାଚ ପାଖ ମାଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁ |

25 ନାସୈ ରୋଗ ହରୈ ସବ ପୀରା |
ଜପତ ନିରନ୍ତର ହନୁମତ ବୀରା ||
ଅର୍ଥ: ବୀର ହନୁମାନଙ୍କ ନାମ ନିରନ୍ତର ଜପ କଲେ ରୋଗ ଦୂର ହୁଏ, ସବୁ କଷ୍ଟ ଚାଲିଯାଏ |

26 ସଙ୍କଟ ତେଁ ହନୁମାନ ଛୁଡ଼ାବୈ |
ମନ କ୍ରମ ବଚନ ଧ୍ୟାନ ଜୋ ଲାବୈ ||
ଅର୍ଥ: ଯେଉଁମାନେ ମନ, କର୍ମ ଓ ବଚନରେ ହନୁମାନଙ୍କ ଧ୍ୟାନ କରନ୍ତି, ହନୁମାନ ସେମାନଙ୍କୁ ସଙ୍କଟରୁ ଉଦ୍ଧାର କରନ୍ତି |

27 ସବ ପର ରାମ ତପସ୍ୱୀ ରାଜା ।
ତିନ କେ କାଜ ସକଲ ତୁମ ସାଜା ॥
ଅର୍ଥ: ତପସ୍ୱୀ ରାଜା ଶ୍ରୀରାମ ସବୁଠୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ଆଉ ତାଙ୍କ ସବୁ କାମ ତୁମେ ହିଁ ସଫଳ କଲ ।

28 ଔର ମନୋରଥ ଜୋ କୋଇ ଲାବୈ ।
ସୋଇ ଅମିତ ଜୀବନ ଫଲ ପାବୈ ॥
ଅର୍ଥ: ଯେକେହି ଯେଉଁ ମନୋବାଞ୍ଛା (ମନୋରଥ) ନେଇ ତୁମ ପାଖକୁ ଆସେ, ସେ ଜୀବନରେ ତାର ଅସୀମ ଫଳ ପାଏ ।

29 ଚାରୋଁ ଜୁଗ ପରତାପ ତୁମ୍ହାରା ।
ହୈ ପରସିଦ୍ଧ ଜଗତ ଉଜିୟାରା ॥
ଅର୍ଥ: ଚାରି ଯୁଗରେ (ସତ୍ୟ, ତ୍ରେତା, ଦ୍ୱାପର ଓ କଳି) ତୁମ ପ୍ରତାପ ଅଛି, ଆଉ ତୁମ ଯଶ ସାରା ଜଗତରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ, ତାହା ଜଗତକୁ ଆଲୋକିତ କରେ ।

30 ସାଧୁ ସନ୍ତ କେ ତୁମ ରଖବାରେ ।
ଅସୁର ନିକନ୍ଦନ ରାମ ଦୁଲାରେ ॥
ଅର୍ଥ: ତୁମେ ସାଧୁସନ୍ଥଙ୍କ ରକ୍ଷକ, ଅସୁରମାନଙ୍କୁ ବିନାଶ କର, ଆଉ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଗେହ୍ଲା ।

31 ଅଷ୍ଟ ସିଦ୍ଧି ନୌ ନିଧି କେ ଦାତା ।
ଅସ ବର ଦୀନ ଜାନକୀ ମାତା ॥
ଅର୍ଥ: ତୁମେ ଆଠ ସିଦ୍ଧି ଓ ନଅ ନିଧି ଦେଇପାର; ଏହି ବର ତୁମକୁ ମା' ଜାନକୀ (ସୀତା) ଦେଇଛନ୍ତି ।

32 ରାମ ରସାୟନ ତୁମ୍ହରେ ପାସା ।
ସଦା ରହୋ ରଘୁପତି କେ ଦାସା ॥
ଅର୍ଥ: ରାମଭକ୍ତିର ରସାୟନ (ନୂଆ ଜୀବନ ଦେଉଥିବା ଔଷଧ) ତୁମ ପାଖରେ ଅଛି, ଆଉ ତୁମେ ସବୁବେଳେ ଶ୍ରୀରଘୁପତିଙ୍କ (ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ) ଦାସ ହୋଇ ରହ ।

33 ତୁମ୍ହରେ ଭଜନ ରାମ କୋ ପାବୈ ।
ଜନମ ଜନମ କେ ଦୁଖ ବିସରାବୈ ॥
ଅର୍ଥ: ତୁମ ଭଜନ କରି ଭକ୍ତମାନେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ପାଆନ୍ତି, ଜନ୍ମ ଜନ୍ମର ଦୁଃଖ ଭୁଲିଯାଆନ୍ତି ।

34 ଅନ୍ତ କାଲ ରଘୁବର ପୁର ଜାଈ ।
ଜହାଁ ଜନ୍ମ ହରି-ଭକ୍ତ କହାଈ ॥
ଅର୍ଥ: ଏମିତି ଭକ୍ତ ଶେଷ ସମୟରେ ଶ୍ରୀରଘୁବରଙ୍କ (ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ) ଧାମକୁ ଯାଆନ୍ତି, ଆଉ ପୁଣି ଯେଉଁଠି ଜନ୍ମ ନିଅନ୍ତି, ହରିଭକ୍ତ ବୋଲି ପରିଚିତ ହୁଅନ୍ତି ।

35 ଔର ଦେବତା ଚିତ୍ତ ନ ଧରଈ ।
ହନୁମତ ସେଇ ସର୍ବ ସୁଖ କରଈ ॥
ଅର୍ଥ: ଅନ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କୁ ମନରେ ନ ରଖି ବି, କେବଳ ହନୁମାନଙ୍କ ସେବା କଲେ ସବୁ ସୁଖ ମିଳେ ।

36 ସଙ୍କଟ କଟୈ ମିଟୈ ସବ ପୀରା ।
ଜୋ ସୁମିରୈ ହନୁମତ ବଲବୀରା ॥
ଅର୍ଥ: ଯେଉଁମାନେ ବଳବୀର ହନୁମାନଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍କଟ କଟିଯାଏ, ସବୁ କଷ୍ଟ ମେଣ୍ଟିଯାଏ ।

37 ଜୈ ଜୈ ଜୈ ହନୁମାନ ଗୋସାଈଁ |
କୃପା କରହୁ ଗୁରୁ ଦେବ କୀ ନାଈଁ ||
ଅର୍ଥ: ହେ ପ୍ରଭୁ (ଗୋସାଈଁ) ହନୁମାନ, ତୁମର ଜୟ ହେଉ, ଜୟ ହେଉ, ଜୟ ହେଉ | ଗୁରୁଙ୍କ ପରି ମୋ ଉପରେ କୃପା କର |

38 ଜୋ ସତ ବାର ପାଠ କର କୋଈ |
ଛୂଟହି ବନ୍ଦି ମହା ସୁଖ ହୋଈ ||
ଅର୍ଥ: ଯେଉଁମାନେ ଏହାକୁ ଶହେ (ସତ) ଥର ପାଠ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ବନ୍ଧନରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ମହା ସୁଖ ପାଆନ୍ତି |

39 ଜୋ ୟହ ପଢ଼ୈ ହନୁମାନ ଚଲୀସା |
ହୋୟ ସିଦ୍ଧି ସାଖୀ ଗୌରୀସା ||
ଅର୍ଥ: ଯେଉଁମାନେ ଏହି ହନୁମାନ ଚାଳିଶା ପଢ଼ନ୍ତି, ସେମାନେ ସିଦ୍ଧି ପାଆନ୍ତି; ଏହାର ସାକ୍ଷୀ ଗୌରୀଶ (ଶିବ)|

40 ତୁଲସୀଦାସ ସଦା ହରି ଚେରା |
କୀଜୈ ନାଥ ହୃଦୟ ମହଁ ଡେରା ||
ଅର୍ଥ: ତୁଳସୀଦାସ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ହରିଙ୍କ (ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ) ଦାସ | ହେ ନାଥ, ମୋ ହୃଦୟରେ ଆସି ବାସ କର |

|| ଦୋହା ||

ପବନତନୟ ସଙ୍କଟ ହରନ, ମଙ୍ଗଲ ମୂରତି ରୂପ |
ରାମ ଲଷନ ସୀତା ସହିତ, ହୃଦୟ ବସହୁ ସୁର ଭୂପ ||
ଅର୍ଥ: ହେ ପବନପୁତ୍ର, ତୁମେ ସଙ୍କଟ ଦୂର କର, ତୁମେ ମଙ୍ଗଳର ମୂର୍ତ୍ତି | ହେ ଦେବତାଙ୍କ ରାଜା, ଶ୍ରୀରାମ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଓ ମା' ସୀତାଙ୍କ ସହ ମୋ ହୃଦୟରେ ବାସ କର |